

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Podpisnik: Aleksandra Pivec
Izdajatelj: Republika Slovenija
Serijska številka: 42 89 65 d0 00 00 00 56 7c 5
Datum in čas podpisa: 07:49, 28.10.2019
Ref. št. dokumenta: 001-131/2019/2

Republika Slovenija
Državni zbor

Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

gp@dz-rs.si

Številka: 001-131/2019/2

Datum: 24. 10. 2019

**Zadeva: Odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na
poslansko vprašanje poslanke Suzane Lep Šimenko v zvezi z ukrepi za
območje Haloz**

Veza: Vaš dopis št. 020-07/19-1535/2 z dne 8. 10. 2019

Na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju MKGP) smo prejeli pisno poslansko vprašanje poslanke Suzane Lep Šimenko v zvezi z ukrepi za območje Haloz.

Poslanica v uvodu navaja, da je bila v preteklem mandatu ustanovljena delovna skupina za pripravo konkretnih ukrepov za celostni razvoj območja Haloz. Ob poteku mandata je delovna skupina pripravila zaključno poročilo o delu delovne skupine, kjer so bile navedene njene aktivnosti, opisano je bilo trenutno stanje na območju Haloz in nabor potrebnih ukrepov. Zaključnemu delu poročila je bil priložen tudi seznam predlaganih projektov za obdobje 2015-2020 z oceno skupne vrednosti projektov in komentarji ministrstev. Do priprave prioritarnega seznama izvedbenih projektov ni prišlo, zato aktivnosti vezane na posamezne projekte, potekajo glede na aktivnost lokalne skupnosti in njihovih zmožnosti za dogovor s pristojnimi ministrstvi ter izvedbo.

Haloze so po mnenju poslanke nedvomno edinstvene tako po svoji geografski legi, naravnih danosti in številnih možnostih in priložnostih za razvoj tako gospodarstva, turizma kot tudi kmetijstva. Žal pa, v kolikor ne bodo deležne ustrezne podpore Vlade na vseh področjih in povečanih vlaganj v ta obmejni konec, lahko po mnenju poslanke pričakujemo, da bodo iz leta v leto bolj zaraščene.

Poslanica sprašuje ministrico:

1. *Kakšno je stanje izvajanja ukrepov s področja kmetijstva za območje Haloz? Prosim za ločene podatke po vseh haloških občinah.*
2. *Ali v prihajajoči finančni perspektivi načrtujete aktivnosti in kakšne, ki bodo pomagale razvoju na območju Haloz?*
3. *Koliko zemljišč na celotnem območju Haloz je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč? Prosim za podatke po posameznih občinah.*

Ministrstvo na pisno poslansko vprašanje podaja odgovore, ki so navedeni pod posameznimi vprašanji:

1. Kakšno je stanje izvajanja ukrepov s področja kmetijstva za območje Haloz? Prosim za ločene podatke po vseh haloških občinah.

V okviru 1. stebra SKP je bilo za leto 2018 (izplačilo v letu 2019) izplačanih skupaj **2.424.795 EUR neposrednih plačil** (izplačilo v letu 2019), kar je za 56.400 EUR več kot za leto 2017. Gre za dohodkovno podporo, s katero se uravnava ekonomski položaj kmetijstva, saj predstavlja stabilen vir prihodkov, ki blaži proizvodna in cenovna tveganja v kmetijstvu. Sredstva je prejelo skupaj **1.401 kmetijskih gospodarstev**, kar je za 10 kmetijskih gospodarstev več kot za leto 2017, pri čemer se je skupna upravičena površina za osnovno plačilo nekoliko znižala (iz **8.161,67 ha** za leto 2017 na **8.144,39 ha** za leto 2018).

V letu 2018 so največ neposrednih plačil prejela kmetijska gospodarstva iz občine **Videm (33,8 %)**, sledijo ji kmetijska gospodarstva iz občine **Majšperk (23,6 %)**. Enak vrstni red velja tudi za število kmetijskih gospodarstev (**Videm: 27,1 %, Majšperk: 15,3 %**) in upravičene površine (**Videm: 29,7 %, Majšperk: 21,5 %**).

V primerjavi s Slovenskim povprečjem prejmejo Haloze večji delež neposrednih plačil za Plačilo za območja z naravnimi omejitvami (**Haloze: 5,18 %, Slovenija: 1,57 %**) in zato nekoliko manjši delež Sheme osnovnega plačila in plačila za Kmetijske prakse iz naslova zelene komponente (**Haloze: 83,18 %, Slovenija: 80,76 %**). Večji delež plačil za območja z naravnimi omejitvami kaže, da je v Halozah več bolj strmih površin v primerjavi s celotno Slovenijo, ker se Plačilo za območja z naravnimi omejitvami izplača za površine z večjimi nagibi.

Preglednica: Neposredna plačila za leto 2018 (v EUR)

	Cirkulane	Majšperk	Makole	Podlehnik	Rogatec	Videm	Zavrč	Žetale	SKUPAJ
Shema osnovnega plačila (EUR)	66.344	306.096	124.500	92.992	101.933	406.127	43.986	116.683	1.258.660
Kmetijske prakse iz naslova zelene komponente (EUR)	36.833	170.106	69.222	51.703	56.675	225.787	24.456	64.875	699.658
Plačilo za mlade kmete (EUR)	1.714	10.105	5.165	3.485	4.055	16.239	1.243	3.177	45.182
Shema za male kmete (EUR)	453	0	95	0	738	2.516	0	0	3.803
Plačilo za območja z naravnimi omejitvami (EUR)	13.057	25.827	8.771	20.212	4.886	25.872	6.124	20.799	125.546
Podpora za strna žita (EUR)	2.108	25.236	5.798	3.624	4.197	65.859	2.018	1.328	110.168
Podpora za mleko v gorskih območjih (EUR)	128	19.012	4.849	7.146	7.656	34.069	0	25.010	97.869
Podpora za rejo govedi (EUR)	1.038	16.712	8.512	4.515	6.020	31.244	675	1.765	70.480
Podpora za zelenjadnice (EUR)	0	0	0	1.730	0	11.300	0	398	13.428
SKUPAJ (EUR)	121.676	573.093	226.912	185.406	186.162	819.012	78.500	234.034	2.424.795
Površina v ha	550	1.754	765	713	697	2.419	396	850	8.144
Št. kmetijskih gospodarstev	159	215	125	142	149	379	84	148	1.401

Za izvajanje 14 ukrepov Programa razvoja podeželja 2014-2020 (v nadaljevanju: PRP 2014-2020) je namenjenih skupaj 1.107 mio EUR. PRP 2014-2020 s podporami za pospeševanje konkurenčnosti kmetijstva, zagotavljanje trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in podnebni ukrepi ter doseganje uravnoveženega teritorialnega razvoja podeželskih gospodarstev in skupnosti, vključno z ustvarjanjem in ohranjanjem delovnih mest, pokriva celotno območje RS. MKGP se zaveda pomembnosti uravnoveženega teritorialnega razvoja vseh podeželskih gospodarstev in skupnosti, zato so manj razvita območja, med katera vsekakor sodijo tudi Haloze, ter območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, deležna posebne obravnave v okviru PRP 2014-2020.

Na območju sedmih haloških občin (Cirkulane, Majšperk, Makole, Podlehnik, Videm, Zavrč, Žetale) je bilo iz PRP 2014-2020 do 31. 8. 2019 izplačano skupaj 10.593.140 EUR, kar predstavlja 2,0 % vseh izplačanih sredstev iz PRP 2014-2020. Največ sredstev je bilo izplačanih v občinah Videm (2,9 mio EUR), Majšperk (2,3 mio EUR) in Makole (1,5 mio EUR). Najmanj sredstev je prejela občina Zavrč (740.060 EUR).

Podatki o izplačanih sredstvih iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, po posameznih ukrepih/podukrepih in po posameznih občinah, so navedeni v spodnji preglednici (v EUR):

Podukrep/občina	Cirkulane	Majšperk	Makole	Podlehnik	Videm	Zavrč	Žetale	Skupaj
podukrep M3.1 - Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti					366			366
podukrep M4.1 – Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva		423.135	820.830	312.055	340.041		56.642	1.952.702
podukrep M4.3 – Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva		69.706			213.740			283.445
podukrep M6.1 – Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete		39.060	107.520		204.120		31.500	382.200
podukrep M6.3 – Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij	35.000	101.500	59.500	24.500	38.500	7.000	87.500	353.500
podukrep M8.6 - Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo,			45.980				22.226	68.206

mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov								
podukrep M10.1 – Plačilo kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti (ukrep KOPOP)	111.532	308.752	70.546	306.564	1.253.114	443.123	45.112	2.538.742
podukrep M11.1 – Plačila za preusmeritev v prakse in metode ekološkega kmetovanja	9.034	98.141	2.378	4.770	355	153	16.037	130.867
podukrep M11.2 – Plačila za ohranitev praks in metod ekološkega kmetovanja	43.592	262.962	37.951	40.186	47.868	7.083	94.410	534.053
podukrep M13.1 – Izplačilo nadomestil v gorskih območjih	366.879	608.875	239.225	480.567	716.931	263.387	557.396	3.233.260
podukrep M13.3 – Izplačilo nadomestil za druga območja s posebnimi omejitvami	3.388	270.792	118.209	559	74.076			467.024
Ukrep M14 – Dobrobit živali	6.475	93.768	19.308	29.717	38.564	2.496	60.901	251.230
podukrep M19.1 – Pripravljalna podpora	11.956							11.956
podukrep M19.2 – Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost	82.313	86.797				16.805	6.678	192.592
podukrep M19.4 – Podpora za tekoče stroške in stroške animacije	139.399							139.399
Ukrep 113 – Zgodnje upokojevanje kmetov					53.597			53.597
Skupaj	809.568	2.363.488	1.521.447	1.198.918	2.981.271	740.046	978.402	10.593.140

S 1. spremembo PRP 2014–2020, ki je bila potrjena v marcu 2016, je bila uvedena posebna podpora problemskim območjem, ki so opredeljena kot območja na ravni občin, v katerih je bil skupni prirast prebivalstva negativen in so imela nadpovprečen nagib (120 % povprečnega nagiba v RS). V ta problemska območja so vključene tudi tri občine na območju Haloz, in sicer

Makole, Podlehnik in Žetale. S posebno obravnavo v okviru posameznih ukrepov PRP 2014–2020 se želi doseči uravnotežen teritorialni razvoj podeželskih gospodarstev in skupnosti, zaustaviti proces depopulacije in opuščanja kmetovanja ter zaraščanja kmetijskih površin na problemskih območjih, ki se poleg tega soočajo tudi z zelo težkimi pridelovalnimi razmerami. Z namenom povečanja konkurenčnosti gospodarstva, kakovosti življenja in trajnostne rabe naravnih virov ter reševanja strukturnih problemov in zmanjševanja njihovega razvojnega zaostanka se opredeljena problemska območja, ki so v okviru podukrepa M4.1 - Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva, podukrepa 4.2 - Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov, podukrepa 6.3 Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij in podukrepa 6.4 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti posebno obravnavana, in sicer lahko upravičenci na teh območjih pridobijo za 10 odstotnih točk višjo stopnjo javne podpore in/ali dodatne točke v okviru meril za izbor operacij. V okviru podukrepa 4.1 - Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva je bilo na območju Haloz podprtih 41 naložb in izplačanih 1.952.702 EUR. Prevladujoča vrsta naložbe je nakup nove kmetijske mehanizacije ter strojne in transportne opreme za prevoz živali in surovin. V okviru podukrepa 4.2 - Podpora za naložbe v predelavo/trženje in/ali razvoj kmetijskih proizvodov pa so bile na območju Haloz do 31. 8. 2019 odobrene tri vloge v skupni višini 409.404 EUR, izplačil še ni bilo.

Z 2. spremembo PRP 2014–2020, ki je bila potrjena decembra 2016, je bil z namenom podpore razvoja majhnih kmetij uveden nov podukrep M6.3 - Pomoč za zagon dejavnosti, namenjena razvoju majhnih kmetij. Prvi javni razpis je bil objavljen v oktobru 2017. V okviru tega podukrepa je bilo do 31. 8. 2019 v Halozah podprtih 101 kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju: KMG), odobrenih je bilo 505.000 EUR, izplačanih pa 353.500 EUR. Podprte so bile kmetije velikosti od 3 do 6 ha primerljivih kmetijskih površin (PKP). S 7. spremembo PRP 2014–2020, ki je bila potrjena septembra 2019, so se povečala skupna razpoložljiva sredstva na tem podukrepu z 20 mio EUR na 40 mio EUR, podprte bodo tudi kmetije v velikostnem razredu med 1,5 in 3 ha primerljivih kmetijskih površin (PKP). Drugi javni razpis za Pomoč za zagon dejavnosti, namenjeno razvoju majhnih kmetij bo objavljen predvidoma konec novembra 2019.

V okviru podukrepa 6.1 - Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete je bilo v občinah na območju Haloz do 31. 8. 2019 podprtih 21 mladih kmetov, od tega 11 z zaposlitvijo na kmetiji (sklop A) in 10 brez zaposlitve na kmetiji (sklop B). Skupaj je bilo odobrenih 681.000 EUR, izplačanih pa 382.200 EUR.

V okviru podukrepa M10.1 – Plačilo kmetijsko-okoljskih-podnebnih obveznosti (ukrep KOPOP) je bilo v občinah Cirkulane, Majšperk, Makole, Podlehnik, Videm, Zavrč, Žetale v kampanji zbirnih vlog 2018 podprtih 153 KMG s 1.291 ha površin ter 93 GVŽ živali v operaciji PAS – reja lokalnih pasem, ki jim grozi prenehanje reje. Skupaj je bilo do 31. 8. 2019 izplačanih 2.538.742 EUR.

V celem plačilnem obdobju PRP 2014-2020 je bilo do 31. 8. 2019 za ukrep M13 - OMD plačano skupaj: 167.560.977 EUR, od tega na območju Haloz 3.700.285 EUR.

Na območju Haloz delujeta dve lokalni akcijski skupini: LAS Haloze ter LAS Dobro za nas. LAS Haloze sestavlja sedem občin, in sicer občine Zavrč, Gorišnica, Cirkulane, Videm, Podlehnik, Žetale in Majšperk. Občina Makole pa je vključena v lokalno akcijsko skupino LAS Dobro za nas. V okviru ukrepa M.19 - Podpora za lokalni razvoj v okviru pobude LEADER je bilo do 31. 8. 2019 skupaj izplačanih 343.947 EUR, od tega v okviru podukrepa 19.2 - Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost 192.592 EUR.

S 7. spremembo PRP 2014–2020 se je v okviru podukrepa M6.4 - Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnostimogočilo javno podporo v obliki nepovratnih sredstev, ki bo namenjena naložbam v ustanovitev oziroma razvoj nekmetijskih dejavnosti na podeželju. Kmetije in viri na njih ponujajo možnosti za nove oblike pridobivanja dohodka in zaposlovanja. Z diverzifikacijo gospodarskih dejavnosti na kmetijah izboljšujemo izkoriščenost predvsem človeških virov in omogočamo izboljšanje ekonomskega položaja kmetijskih gospodarstev in posredno celotnega podeželja. Kmetije imajo veliko prednosti, ki jih je možno izkoristiti za razvoj novih dejavnosti. Zeleni turizem predstavlja pomembno poslovno priložnost tako za kmetije, kot tudi za Slovenijo v celoti. Zeleni turizem temelji na okoljskem, družbenem, gospodarskem in podnebno trajnostnemu razvoju. Glede na stopnjo razvitosti slovenskega turizma in obstoječ razvojni potencial lahko turizem v prihodnosti postane ena izmed vodilnih panog slovenskega gospodarstva in hkrati vodilna dodatna aktivnost na kmetijah. Javni razpis bo predvidoma objavljen v začetku leta 2020.

MKG bo v okviru podukrepa 7.3 - Podpora za širokopasovno infrastrukturo, vključno z njeno vzpostavitvijo, izboljšanjem in razširitvijo, pasivno širokopasovno infrastrukturo ter zagotavljanje dostopa do širokopasovnega interneta in rešitev v zvezi z e-upravo, sofinanciralo naložbe v vzpostavitev širokopasovne infrastrukture v Republiki Sloveniji na območjih belih lis, t.j. na območjih na katerih širokopasovna infrastruktura naslednje generacije še ni zgrajena in hkrati ni tržnega interesa za njeno gradnjo. S tem bo tem območjem omogočen dostop do širokopasovnih omrežij naslednje generacije in elektronskih komunikacijskih storitev preko teh omrežij v naseljih z manj kot 5.000 prebivalcev v treh statističnih regijah: Podravska, Pomurska in Koroška. MKGP bo tako iz naslova PRP 2014–2020 glede na razpoložljiva sredstva za ta podukrep, lahko zagotovilo vsa potrebna sredstva za pokritje belih lis v naseljih z manj kot 5.000 prebivalcev v zgoraj omenjenih treh statističnih regijah. Glede na analizo podatkov testiranja tržnega interesa ter stanja infrastrukture elektronskih komunikacij, ki jo je izvedel MJU, je število gospodinjstev na območju belih lis na območju Haloz, v naseljih z manj kot 5.000 prebivalcev, skupaj 1.920. Za pokritje belih lis na območju Haloz so potrebna sredstva v višini 2.304.000 EUR (op. glede na to, da najvišji znesek javne podpore na posamezno belo liso lahko znaša največ 1.200 EUR), kar predstavlja prispevek PRP 2014-2020 za širokopasovno infrastrukturo. Objava javnega razpisa je predvidena v letu 2019 zaradi izvedbe postopka priprave in sprejema pravnih podlag ter dopolnitve priglasitve sheme državnih pomoči za izvedbo podukrepa 7.3 -Podpora za širokopasovno infrastrukturo.

2. Ali v prihajajoči finančni perspektivi načrtujete aktivnosti in kakšne, ki bodo pomagale razvoju na območju Haloz?

Na MKGP se delo izvaja v okviru ožjih in širših delovnih skupin za pripravo strateškega načrta SKP, v katerih sodelujejo tudi predstavniki nevladnih organizacij, sestajati pa so se pričele oktobra 2018. Njihovo delo bo podlaga za pripravo strateškega načrta SKP. Prav tako se na ministrstvu pripravljajo analize in podatki, ki so osnova za opredelitev in prioritizacijo potreb ter nato za določitev vsebine posameznih ukrepov, ciljev in finančnega okvirja. MKGP tako pripravlja strateški načrt SKP v tesnem partnerskem sodelovanju s strokovnjaki, socialnimi partnerji in nevladnimi organizacijami na odprt in transparenten način. SKP po 2020 je bila glavna tema razprav tudi na 5. Slovenskem podeželskem parlamentu, 8. in 9. oktobra 2019 v Halozah. Znotraj teh razprav iščemo možnosti za podporo problemskim območjem in območjem z omejenimi dejavniki, v povezavi z ohranitvijo in možnostjo razvoja majhnih kmetij. Saj te bistveno prispevajo h kulturnemu ohranjanju podeželja ter k ohranjanju njegove poseljenosti in urejenosti.

3. Koliko zemljišč na celotnem območju Haloz je v lasti Sklada kmetijskih zemljišč?
Prosim za podatke po posameznih občinah.

V spodnji preglednici so prikazane površine zemljišč v upravljanju Sklada kmetijskih zemljišč (v nadaljevanju Sklad) na območju Haloz. Prav tako so prikazane površine zemljišč posameznih občin v območju Haloz in delež površin zemljišč, ki so v upravljanju Sklada na tem območju.

Obcina*	Sklad (ha)	Površina občine (ha)	Delež Sklada v %
Cirkulane	123	3780	3,3
Majšperk	37	5524	0,7
Makole	2	1628	0,1
Podlehnik	245	5913	4,1
Videm	139	4921	2,8
Zavrč	258	2257	11,4
Žetale	14	4438	0,3

*Poizvedba je narejena na način, da območje Haloz zajemajo naslednje katastrske občine.

S spoštovanjem,

dr. Aleksandra Pivec
ministrica